

خورش بود. این همکاری برایتان چه ویژگی‌هایی داشت؟

آن موقع من در چند فیلم اکشن بازی می‌کردم و برخی‌ها می‌گفتند به سمت بازی در تلویزیون بروم و من گفتم نمی‌توانم از چنین فرصتی در کنار بازیگرانی که از دوران کودکی به کارشان علاقه‌داشتم چشم‌پوشی کنم.

برسیم به همکار موفق و طولانی شما با مهدی فخیم‌زاده. این آشنایی چگونه شکل گرفت؟

برای بازی در سریال تاریخی ولایت عشق دعوت شدم و این همکاری ادامه پیدا کرد.

نقش‌های تاریخی برایتان چه ویژگی‌هایی دارند؟

علاقه زیادی به این ژانر دارم و در کنارش آثار پلیسی و بازی در این نقش‌ها هم برایم جذاب است. نقش‌های تاریخی به لحاظ کیفیت و نوع بودجه و حمایتی که از آنها در تولید انجام می‌شود و هنرمندانی که در جلو و پشت دوربین در این پروژه‌ها حضور دارند بسیار با کیفیت و درجه یک هستند. من در سریال‌های تاریخی زیادی ایفای نقش کرده‌ام و در اغلب این سریال‌ها همه چیز ایده‌آل بوده است.

آیا بازی کردن در این نوع کارها هم آسان‌تر است؟

نه، اتفاقاً خیلی مشکل‌تر است و یک بازیگر موقعی که در نقش تاریخی بازی می‌کند با یک فاصله‌بعید زمانی در مورد نقشش مواجه است و برای بازی‌گر چالش بزرگی محسوب می‌شود و نقش تاریخی با نقش معاصر و روز بسیار تفاوت دارد. نقش معاصر داری ما به ازای در جامعه امروزی است. اما اگر به طور مثال قرار باشد که نقش یک شخصیت تاریخی را بازی کنید که ما به از او الگوی بیرونی ندارد که برای من یکی دوباری اتفاق افتاد و نقش سفیر انگلیس را بازی کردم که کار دشوار و پرچالشی بود و یا نقشی متعلق به پنج هزار سال قبل را بازی کردم که برای ایفایش ما به ازایی نداشتم و بارها پیش آمده که بازی‌های یک سریال تاریخی چندان موفق نبوده است و دلیلش هم همین دشواری‌های موجود بوده است. در بحث گریم هم با توجه به گریم سنگین این نوع نقش‌ها بازیگر باید ساعت‌ها این گریم سنگین که آغشته به مواد شیمیایی است را روی سر و صورتش تحمل کند. لباس‌های کارهای تاریخی هم در بیشتر موارد زیاد و سنگین هستند و بازیگر باید در گرمای تابستان آن لباس‌های ضخیمی را بر تن کند و یا در سرمای زمستان بنا به اقتضای نقش لباس‌های سبک بپوشد و اینها چالش‌های ایفای نقش‌های تاریخی هستند. اما باز تاب و عملکرد این نوع نقش‌ها خوب و تاثیر گذار است. در کارهای تاریخی شما در برخی از موارد نقش‌های آدم‌های بزرگی مثل امیر کبیر را بازی می‌کنید که باعث افتخار و ایجاد تفکر می‌شود و بارها خود را جای شخصیت‌های تاریخی گذاشته‌ام که در لحظات دشوار چگونه تصمیم‌های بزرگ می‌گرفته‌اند.

آیا بیشتر علاقه دارید نقش‌های تاریخی معاصر را ایفا کنید یا نقش‌های تاریخی دوران گذشته؟

من بیشتر علاقه دارم نقش‌های تاریخی مربوط به دوران گذشته را بازی کنم. نقش حضرت ابراهیم را به همین دلیل بازی کردم. نقش‌هایی که قدمت چندین هزار ساله دارد. بعدتر هم نقش‌های تاریخ مثل مامون در ولایت عشق و عبدالله بن مطیع در مختار نامه را قبول کردم و باید برای رسیدن به نقش مطالعه و صبر و حوصله زیادی انجام داد.

چه تفاوت‌های تکنیکی بین بازی نقش‌های تاریخی و نقش‌های روز وجود دارد؟

تفاوت زیادی وجود ندارد. اصولاً در سینما و تلویزیون روز دنیا روش متداول بازی رئالیستی است. بازی‌های آوانگاردی و سورئال هم بیشتر در تئاتر کاربری دارد. در برخی از آثار ملودراماتیک به خصوص مربوط به شرق دور و هند بازی‌ها همچنان نمایشی و تا حدی اغزجره است.

با کدام کارگردان در همکاری‌هایی که داشته‌اید راحت‌تر بودید؟

با مهدی فخیم‌زاده راحت‌تر همکاری می‌کنم و موقعی که ایشان از من دعوت کنند دعوتشان را می‌پذیرم و در این دو دهه همکاری به زبان مشترک رسیده‌ایم. فخیم‌زاده کارگردان توانایی است.

در آثار فخیم‌زاده طیف متفاوتی از نقش‌های مثبت و خاکستری را بازی کردید؟

بله، ایفای نقش‌های غیر متعارف به لحاظ شخصیتی و نوع کنش بسیار چالش برانگیز است و در ضمن نتایج لذت بخشی هم دارد.

اصولاً در حیطه درام قرار نیست آدم‌ها سفید و یا سیاه مطلق باشند و آدم‌ها بر اساس شرایط پیش رو تصمیم‌گیری و عمل می‌کنند. با وجود چنین شخصیت‌هایی مخاطب به فکر وادار می‌شود و در مورد کنش و عمل کارا کتر فکر می‌کند. حضور آدم‌های سپید مطلق و یا شر مطلق کنش‌هایشان را قابل پیش‌بینی می‌کند و چالشی به همراه ندارد و حتی باعث خستگی مخاطب می‌شود.

آیا قبل از سریال «بی‌صدا فریاد کن» هم نقش منفی بازی کرده بودید؟

قبل از این سریال نقش منفی مامون را در «ولایت عشق» بازی کرده بودم و برای ما ایرانی‌ها که دوستدار امام رضا هستیم مامون یک شخصیت ابر منفی است.

شخصیت سروان مرتضی حسینی در سریال «خواب و بیدار» با بازی شما یک فرد با منطق و آرام است که درست قطب متضاد همکار پر جنب و جوش و شلوغش است. الگویی که در خیلی از آثار پلیسی امریکا مثل «اسلحه مرگبار» به کار رفته است؟

فخیم‌زاده هوش بالایی در چیدمان نقش‌ها و استفاده درست از بازیگران دارد و این امر در موفقیت کارهایش بسیار اثر گذار است. صبح‌ها که سر کار می‌رفتیم فخیم‌زاده به حال و احوال بازیگران دقت می‌کرد و همانجا سکانس‌های همان روز را بر اساس یک قصه کلی می‌نوشت.

آیا شما با این شیوه کاری سازگار هستید؟

من با هر شیوه کاری خودم را سازگار می‌کنم.

در «بی‌صدا فریاد کن» نقش چنگیز تورانی را که یک بدمن مدرن و باهوش است را ایفا کردید. چگونه برای ایفای این نقش به این ساختار رسید؟

برای من همین وجه بازیگری جذاب است که می‌توانم از تکرار نقش‌هایم پر هیز کنم. بعد از موفقیت سریال «خواب و بیدار» بیش از ۵ پیشنهاد نقش مشابه شد که قبولشان نکردم. تورانی آدمی است که با هوش بالا و بی‌رحمی خون‌سردانه برای رسیدن به خواسته‌هایش تلاش می‌کند.

آیا نترسید که چهره سمپاتی که نزد مخاطب داشتید با ایفای این نقش دچار خدشه بشود؟

نه، این کار همزمان با بازی‌ام در فیلم «ابراهیم خلیل‌الله» پخش شد و این تلاقی برایم جذاب بود.

معمولاً خیلی از بازیگران که نقش‌های منفی مشهور تاریخی را بازی می‌کنند گاهی با واکنش بد برخی از مخاطبان روبه‌رو می‌شوند. آیا برای شما هم چنین تجربه‌ای رخ داد؟

نه، شاید واکنش و تحلیل مخاطب از بازی من در نقش مامون سوای مسائلی بود که اشاره کردید.

آیا در سریال «ولایت عشق» چهره خاکستری از مامون ارائه شد؟

هدف نشان چهره سیاه و پلید مامون نبود و در سریال این تأکید وجود داشت که مباحث آموزنده نشان داده شود. فردی که شاید ابتدا به ساکن زیاد خبیث نباشد می‌تواند در مواجهه با حفظ قدرت و مقام و دنیا پرستی خبیثت‌ش پر رنگ بشود و بتدریج سقوط اخلاقی داشته باشد و به این نتیجه می‌رسیم که هیچکدام از ماها در برابر گناه و لغزش مصونیت نداریم و این یک هشدار جدی به مخاطبان است که مواظب رفتارشان باشند و بنا بر این نقش‌های منفی برای مردم جنبه‌های آموزشی و جنبه یک هشدار دارند. در هر صورت پرداختن به شخصیت‌های منفی باید با تامل و تفکر همراه باشد. به شخصیت در سریال «ولایت عشق» علاقه خاصی دارم و کار بسیار ماندگار و ارزشمندی بود و یاد می‌آید درباره تحلیل شخصیت مامون ۱۶۰ صفحه مطلب نوشتم و با خیلی از تاریخ دان‌ها حرف زدم و به خیلی از اماکن تاریخی مرتبط با آن دوران در طوس خراسان مراجعه کردم و هنوز هم این سریال در ذهن و یاد مردم باقی مانده است.

یکی از ویژگی‌های کاری مهدی فخیم‌زاده تعلق خاطرش به سینمای امریکا و استفاده از فضای کلاسیک این نوع آثار در ساخته‌هایش است.

فخیم‌زاده شناخت خوبی از سینمای هالیوود دارد. معتقدم دو کار تاریخی ایشان از استانداردهای خوب جهانی برخوردار است.

آیا فخیم‌زاده در ساخت آثار پلیسی موفق‌تر از ساخت سریال‌های تاریخی نیست؟

نوع موفقیت در این دو ژانر متفاوت است. یک فیلمساز خوب هیچگاه از درام و نمایش و سرگرم کردن مخاطب فاصله نمی‌گیرد و فخیم‌زاده به این مسائل توجه دارد. قضیه برادر کشی در «ولایت عشق» و اختلاف پدر و پسر همگی جزو جذابیت‌های ایجاد درام هستند.

برخی از بازیگران به دلیل شخصیت فردی فخیم‌زاده معتقدند ارتباط گیری با او دشوار است. شما در این باره چه برداشتی دارید؟

من خیلی راحت با ایشان کار کردم. فخیم‌زاده موقعی که متوجه می‌شود بازیگرش کیفیت لازم و توان ایفای نقشش را دارد با بازیگرش ارتباط درست و احترام برانگیزی برقرار می‌کند. من هیچ وقت در این همکاری با فخیم‌زاده دچار چالش نشدم. البته من هم در کارم دقیق و منضبط هستم.

برای انتخاب نقش‌هایتان چه ویژگی‌هایی را مد نظر دارید؟

همیشه برای انتخاب کارهایی که در آنها بازی می‌کنم، به نوع و متفاوت بودنشان و نوع و فرم قصه توجه زیادی دارم، چرا که اصولاً بازی در نقش‌های تکراری و کلیشه‌ای برایم جذابیتی ندارد و البته در سینما و تلویزیون ما به نوعی متداول است که اگر بازیگری در نقشی درخشش داشته باشد، اغلب پیشنهادها شبیه همان کار است و طبیعی است که من چنین پیشنهاداتی را قبول نمی‌کنم.

به نظرم یکی از نقش‌های متفاوت و جذاب کارنامه بازیگری شما در سریال «مختار نامه» و در نقش یک سردار زبیری به نام عبدالله بن مطیع است.

تجربه موفق بود و نقشم را دوست دارم. تمامی عوامل این سریال اعم از فیلمبردار، گریم و... درجه یک بودند و جزو بهترین‌های سینما و تلویزیون محسوب می‌شدند. شخصیت عبدالله بن مطیع در تاریخ حضور پررنگی ندارد و درباره او توضیح زیادی داده نشده است. در سریال مختار این شخصیت تا حدودی برجسته‌تر شده است و به عنوان مشاور در دربار زبیر حضور دارد و جزو دوستان مختار هم محسوب می‌شد و معتقدم عبدالله بن مطیع شخصیتی خاکستری است و تمایلی نه به سمت اشقیان و نه به سمت یاران امام دارد، برای او تنها زبیر یار مهم‌اند. عبدالله بن مطیع یک سیاستمدار است و از زبیر یار حمایت می‌کند و به دلیل همین وابستگی مسیری را که باید طی کند، مشخص است.

طوری از این کاراکتر صحبت می‌کنید که به نظر نقش عبدالله بن مطیع بهترین نقش تاریخی است که ایفا کرده‌اید.

ابراهیم خلیل‌الله، امیر کبیر و مامون نقش‌هایی هستند که برایم جذابیت بیشتری دارند.

نقش‌هایی که نام بردید بر خلاف عبدالله بن مطیع شخصیت اصلی فیلمها و سریال‌ها بودند.

نه، منظورم طول و عرض نقش نیست. اینها شناسنامه بهتر و کامل‌تری داشتند. برخی از شخصیت‌ها در فیلمنامه شغل و منصبی دارد و البته ورودی به زندگی شخصیشان نمی‌شود و در مقابل ممکن است به زندگی شخصی و احساسات برخی از شخصیتها ورود کنیم. در برخی از نقش‌ها با فاصله نزدیک می‌شویم، مثل حاکم شهری و شغل و مسئولیتش را می‌بینیم. البته من قرار بود در ابتدا نقش عمر سعد را بازی کنم و چون نتوانستم ارتباطی با نقش برقرار کنم عذرخواهی کردم و این نقش را بازی نکردم.

آیا از اینکه در مختار صدایتان دوبله شد راضی بودید؟

داود میر باقری به بازیگران عنوان کرده بود که برای بهتر شدن کیفیت کار برخی از نقش‌ها دوبله خواهد شد و گفت اگر راضی هستید این کار انجام شود و من مخالفتی نکردم. البته در این موارد منتقدانی نظیر شما می‌توانند ارزیابی درستی داشته باشند.

به نظرم صدای زرز زرز پطرسی مناسب چهره و نقشی که بازی کردید بود.

بله، به نظر من هم همه چیز در بحث صدا و دوبله در مختار درست و سنجیده بود.

در سریال «روزهای به یادماندنی» در نقش یک شخصیت خارجی ایفای نقش کردید. آیا کارگردان شما را به دلیل تسلط به زبان انگلیسی برای این نقش انتخاب کرد؟

یکی از دلایل مهم من برای ایفای سر چارلز مایرینگ سفیر انگلیس همین مسئله بود.